

NORMALKONTRAKT FOR FAGLITTERATUR

Spesielle kontraktsvilkår for utgivelse av faglitterære verk på papir

Vilkårene er fastsatt etter forhandlinger mellom Den norske Forleggerforening (DnF) og Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening (NFF) og gjort gjeldende fra 1. november 2011.

P-1 Normalkontrakt for faglitteratur

P-1.1 Disse spesielle kontraktsvilkårene gjelder i tillegg til *Generelle kontraktsvilkår for publisering av faglitterære verk* (G) når forfatter og forlag inngår *Forlagsavtale for utgivelse på papir*, jf. G-1, G-5.2a og G-5.3.

P-2 Rettighetsoverdragelsen

P-2.1 Med mindre annet er uttrykkelig avtalt i forlagsavtalen, overdrar forfatteren til forlaget eneretten til å framstille, mangfoldiggjøre og utgi første og følgende opplag og utgaver av verket som trykt bok, herunder eventuell språklig fellesutgave og parallellutgave på bokmål/nynorsk, også rett til å utgi og slutte avtale om utgivelse i bokklubb, billigutgave og antologi.

P-2.2 Det skal inngås særskilte avtaler dersom verket skal utgis i bokklubb, billigutgave eller antologi.

P-3 Forfatterens honorar

P-3.1 Forfatterens honorarvilkår skal spesifiseres i forlagsavtalen.

P-3.2 Beregningsgrunnlag for royalt

Royalty beregnes av bokens faste utsalgspris dersom – og så lenge – en slik pris kan fastsettes, ellers av den av forlaget fastsatte veiledende utsalgspris.

For innbundne bøker skal det normalt gjøres et fradrag i beregningsgrunnlaget med inntil 15 % - femten prosent - før royalty beregnes.

P-3.3 Royaltysats

Normalroyalty er 15 % - femten prosent - av beregningsgrunnlaget, se P-3.2.

P-3.4 Avkortning i normalroyalty

Normalroyalty kan avkortes med inntil 2 % - to prosentpoeng - i følgende tilfeller:

P-3.4.1 For de første 3 000 - tretusen - eksemplarene som selges av boken. Det samme gjelder de første 3 000 eksemplarene av en ny, revidert utgave, forutsatt at revisjonen har medført en vesentlig kostnadsmessig innsats fra forlagets side.

P-3.4.2 For alle eksemplarer som selges av en bok, dersom forlaget har hatt et vesentlig forarbeid og hvor arbeidet med tilrettelegging, bearbeiding, illustrering eller utstyr klart overskrider en normal innsats fra forlagets side med et ferdig fagbokmanuskript.

Normal innsats fra forlagets side defineres som konsulentbistand, manuskriptbearbeidelse og rådgivning.

Forlagsinnsats som overskrider det normale vil særlig gjelde redaksjonelt og produksjonsmessig arbeid innenfor enkelte kategorier bøker, så som oppslagsverk, læreverk eller verk av lignende art. Dersom forfatteren selv utfører en vesentlig del av dette arbeidet, skal avkortning ikke finne sted.

P-3.5 Særskilt om illustrasjoner m.m.

For bøker som er illustrert av andre enn forfatteren avkortes forfatterens royalt normalt ikke dersom andelen av illustrasjoner utgjør mindre enn 25 % av bokens satsflate.

Den flaten som illustrasjonene i boken dekker – uansett om de står i marg eller ikke – omregnes til hele sider, hvor én side tilsvarer flaten selve satsspeilet/tekstspalten på en bokside dekker. Bokens illustrasjonsgrad er den prosentdel de beregnede rene illustrasjonssider utgjør av bokens totale antall sider.

Når rettighetskostnader, bruk av illustrasjoner, firefargetrykk, valg av papirkvalitet, design eller tilsvarende forhold øker bokens fremstillingskostnad vesentlig, kan forfatterens royalt avkortes med inntil 10 prosentpoeng, inntil 5 prosentpoeng når illustrasjonsgraden er 25 % eller mindre, med mindre det er avtalt at bokens royalt deles mellom forfatter og illustratør.

Når forlaget betaler rettighetskostnader til annen tekst enn forfatterens, inngås særskilt avtale om en rimelig avkortning i forfatterens honorar.

P-4 Minstehonorar

- P-4.1 Forfatteren har rett til et minstehonorar som normalt skal utgjøre 1/3 - en tredjedel - av beregnet royaltys for salg av hele første opplag, men med anledning til å avtale høyere minstehonorar, jf. G-14.
- P-4.2 Minstehonorar ved senere opplag, beregnet på samme måte som angitt i P-4.1, kan forfatteren kreve utbetalt når opplaget settes i salg.

P-5 Særskilte honorarbestemmelser

- P-5.1 Om boken blir innkjøpt av Kulturrådet, skal den aktuelle innkjøpsordningens bestemmelser om beregning og utbetaling av honorar følges.
- P-5.2 Ved en bloc-salg (et samlet salg av mer enn 500 eksemplarer av en tittel til en enkeltkunde utenfor forlagets etablerte salgskanaler), kan forlag og forfatter skriftlig avtale et lavere beregningsgrunnlag for royaltys enn det som følger av P-3.2, i samsvar med faktisk ekstra rabatt til den aktuelle kunden.
- P-5.3 Har forfatteren levert ferdige originaltegninger eller fotografier eller grunnlagsmateriale til illustrasjoner i form av skisser e.l., skal dette honoreres separat eller ved royaltys. Det samme gjelder når forfatteren gjør en særlig innsats ved tilrettelegging, redigering, layout, teknisk bearbeidelse av teksten etter forlagets spesifikasjoner o.l.

P-6 Utbetaling av royaltys

- P-6.1 Forlaget skal avregne royaltys for alle solgte eksemplarer av boken og underrette forfatteren om opptjent royaltys ved årlige salgsoppgaver, jf. P-7.
- P-6.2 Opptjent royaltys utover minstehonoraret skal utbetales senest 31. mai året etter salgsåret.

P-7 Salgsoppgave

- P-7.1 Etter hvert kalenderår hvor det har forekommet salg av papirboken, skal forlaget sende salgsoppgave til forfatteren, jf. G-13.2.
- P-7.2 Salgsoppgaven skal inneholde opplysninger om trykte opplag av boken, antall eksemplarer på lager ved årets begynnelse, antall solgte eksemplarer i løpet av året etter fradrag for returer som er registrert innen 1. april, antall eksemplarer som i løpet av året er disponert på annen måte enn ved salg og antall eksemplarer på lager ved årets utgang.
- Avregningen for forfatterens royaltys skal vise hvor mange eksemplarer som er solgt til hvilken pris.

P-8 Overskuddseksemplarer

- P-8.1 Forlaget har rett til å fremstille overskuddseksemplarer, i tillegg til de ordinære opplag av boken. Om ikke annet er avtalt, kan antall overskuddseksemplarer utgjøre inntil 10 % - ti prosent - beregnet av de første 2 500 eksemplarer, inntil 5 % - fem prosent - av de neste 2 500 og inntil 2 % - to prosent - av overskytende eksemplarer.
- Tilsvarende gjelder for eventuelle reviderte utgaver av boken.
- P-8.2 For verk som utgis til bruk i undervisning kan det avtales fremstilling av et større antall overskuddseksemplarer enn omtalt i P-8.1. Antallet skal stå i et rimelig forhold til formålet med spredningen av slike eksemplarer.
- P-8.3 Overskuddseksemplarer skal bare benyttes i produksjon og markedsføring, for utsendelse til medieomtale, som frieksemplarer til forfatteren og som erstatning for eksemplarer som blir skadet eller defekte eller på annen måte uegnet for salg.
- P-8.4 For overskuddseksemplarer som selges, beregnes vanlig forfatterhonorar. Overskuddseksemplarer som benyttes på annen måte, bør være hensiktsmessig merket.

P-9 Frieksemplarer og forfatterrabatt

- P-9.1 Forfatteren har rett til 25 - tjuufem - frieksemplarer av første opplag og 10 - ti - frieksemplarer av senere opplag. Utgis verket også i språklig parallellutgave, har forfatteren rett til henholdsvis 10 - ti - frieksemplarer

av første opplag av parallellutgave, og 5 - fem - frieksemplarer av senere opplag. Har verket flere forfattere, kan det avtales et høyere antall frieksemplarer, som fordeles mellom forfatterne etter avtale.

Bestemmelsen i foregående ledd gjelder også om verket utgis i revidert utgave.

Av trykt tilleggsmateriale får forfatteren det antall eksemplarer som tilsvarer frieksemplarer av verket. Frieksemplarer av annet tilleggsmateriale avtales særskilt.

P-9.2 Forfatteren kan i tillegg kjøpe det antall bøker forfatteren måtte ønske til personlig bruk, med forlagets til enhver tid gjeldende forfatterrabatt.

P-10 Nytt opplag

P-10.1 Ved trykking av nytt opplag skal forlaget i god tid varsle forfatteren om dette, og om opplagets størrelse.

P-10.2 Forfatteren har rett og plikt til å foreta de endringer som er nødvendige for å holde verket à jour, jf. G-12.

P-10.3 Når nytt opplag settes i arbeid mer enn 1 - ett - år etter utgivelsen av første opplag, skal forfatteren ha rett til å foreta endringer som er mer inngripende enn vanlig ajourhold, såfremt verkets karakter ikke vesentlig forandres. Hvis ikke endringene foretas innen avtalt tid, kan forlaget sette en kort frist, og hvis denne ikke overholdes, trykke et nytt opplag av verket.

P-10.4 Dersom forfatteren vil gjennomføre endringer utover det som er nevnt under P-10.3, kan forlaget heve avtalen, men ikke trykke verket uten endringene.

P-10.5 Nytt opplag av tilleggsmateriale fremstilles i det antall som tilsies av opplagsstørrelsen for verket. For øvrig får reglene i P-10 tilsvarende anvendelse så langt de passer.

P-10.6 Dersom opplaget eller en del av dette bortkommer, blir ødelagt ved brann, vannskade eller annet ulykkestilfelle mens det er i forlagets varetekt, dvs. på dets lager, i trykkeriet, hos bokbinder o.l., kan forlaget erstatte ødelagte eksemplarer gjennom opptrykk. Ønsker forlaget ikke å foreta opptrykk, betales erstatning for honorar etter alminnelige kuransvurderinger.

P-11 Nedsettelsessalg og sluttrealisasjon

P-11.1 Etter utløpet av bokens fastprisperiode kan forlaget, etter å ha samrådd seg med forfatteren, selge eller la salgsleddet selge bøker til lavere pris enn den fastsatte veiledende utsalgspris. Den reduserte prisen utgjør nytt beregningsgrunnlag for royalti, jf P-3.2. Før slikt salg kan finne sted skal forlaget underrette forfatteren om hva det nye beregningsgrunnlaget vil bli, samt gi forfatteren en frist til å uttale seg. Forlaget er forpliktet til å rapportere slikt nedsettelsessalg på en tydelig måte i salgsoppgaven, jf. P-7.2 .

P-11.2 Ved sluttrealisasjon skal forlaget skriftlig varsle forfatter, og gi denne en frist til å uttale seg. Forfatteren kan velge å overta hele eller deler av restopplaget til en omforent pris, eksklusiv frakt og ekspedisjonsomkostninger. Forfatteren kan kreve 25 - tjuefem - frieksemplarer ved sluttrealisasjon. Med mindre annet uttrykkelig avtales, kan ikke forfatteren selge eksemplarer som er overtatt i forbindelse med sluttrealisasjon, dersom slikt salg vil konkurrere med forlagets salg gjennom etablerte salgskanaler.

P-12 Makulering

P-12.1 Ønsker forlaget å makulere et restopplag, helt eller delvis, skal forfatteren varsles skriftlig om makuleringens omfang og gis en frist på minst én måned til å uttale seg om planene. Innen samme frist kan forfatteren velge å overta hele eller deler av det restopplaget som skal makuleres vederlagsfritt, mot å dekke eventuelle omkostninger i forbindelse med overtakelsen.

Med mindre annet uttrykkelig avtales, kan forfatteren disponere fritt over eksemplarer som er overtatt i forbindelse med makulering.

P-13 Erstatning for manglende utgivelse

Dersom forlaget misligholder plikten til å utgi boken, jf. G-5.3.2 og G-16.1.3, kan forfatteren heve forlagsavtalen og kreve erstatning.

Erstatningen fastsettes normalt tilsvarende det honoraret forfatteren ville ha fått ved salg av hele første opplag. Mottatt honorar avregnes i erstatningen. Forfatterens rett til å kreve erstatning for tap utover dette, berøres ikke av denne bestemmelsen.

P-14 Virkninger av at forlagsavtalen blir hevet

Ved heving av forlagsavtalen, jf. G-16.1 og P-13, kan forlaget ikke fremstille nye papireksemplarer av verket. Forlaget kan selge restopplaget på vanlig måte såfremt hevingen skyldes forfatterens mislighold. Skyldes hevingen forlagets mislighold, kan ikke forlaget selge restopplaget. Dette skal da makuleres av forlaget, med mindre det avtales at forfatteren skal overta hele eller deler av restopplaget for en omforent pris.

P-15 Oppsigelse av forlagsavtalen, jf. G-19

Dersom boken (papireksemplarene) er utsolgt og forlaget ikke innen 3 - tre - måneder etter skriftlig henstilling fra forfatteren bekrefter at nytt opplag vil bli utgitt innen rimelig tid, kan forfatteren si opp forlagsavtalen. Et opplag skal normalt anses utsolgt når restopplaget er mindre enn 50 - femti - eksemplarer. For verk som er utgitt for undervisningsformål må det nevnte restopplaget vurderes på bakgrunn av opplagets og målgruppens størrelse.

Ved oppsigelse i henhold til ovenstående er oppsigelsesfristen 1 - en - måned.

P-16 Virkninger av at forlagsavtalen blir sagt opp

Ved oppsigelse av forlagsavtalen, jf. G-19 og P-15, kan forlaget ikke uten særskilt avtale med forfatteren fremstille nye papireksemplarer av verket.

